

CAM-İŞ

Sahibi
İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası
Neşriyatı idare edenler:
Hüseyin Kara, Lütfi Ak

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Gayri siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

SAYI: 38 - 1 Ocak 1956 | Her ayın 1 inde çıkar | Adres: Şişe ve Cam İşçileri Sendikası, Paşabahçe — İstanbul | Fiatı: 10 Kuruş

Yeni Çalışma Vekilinden beklediklerimiz

Mümtaz Tarhan
Çalışma Vekili

Yeni kabine âzaları arasında Çalışma Vekâletine Ankara Meb'usu Sayın Mümtaz Tarhan getirilmiştir. Sayın Vekilimizin hâl tercümesini Gece Postası Gazetesi işçi yazarı olan arkadaşımız temas ettiği için bu satırlarda ayrıca belirtmeğe lüzum görmüyorum.

Mukadderatlarını tamamen işçiliğe bağlamış bizler, millî refaha kavuşmamız için tahakkukunu uzun yıllar beklediğimiz meselelerimizin ne zaman hâl edileceğini yazılı ve şifahi sorduğumuzda sabık Çalışma Vekilimiz Hayrettin Erkmen:

"Tetkik ediyoruz... üzerinde etüd yapmaktayız... Yakında tahakkuk edecek..." Şeklinde bitmeyen, tükenmiyen kuru vaitler almaktan ileri gidilememiş dersem hakikatları söylemiş olurum.

Üzerinde hem fikir olduğumuz Sendikaların 952 senesinden beri bir gerileme kaydettiğini her zaman söylemekteyiz ve yine de söylüyoruz. Evet Türk Sendikacılığı 952 senesinden beri gerilemektedir. Bunun sebeplerini araştıracak olursak herhalde sabık Çalışma Vekilimizin, Sendikalara karsı olan tavır ve hareketlerinde aramak icap eder; kanaatindeyim. Mesuliyeti üzerine aldığı günden son gününe kadar Sendikalarımızın inkişafını intaç edecek hemen hemen hiç bir kanunun çıkmasına teşebbüs etmemiş dersekte yalan söylemiş olmayız. Daha ziyade tâli derecedeki işler üzerinde durmuş, bu arada Kooperatifçiliğe de biraz olsun ehemmiyet vermiş diyebiliriz. Bunun dışında uzun emekler sarfedilmek suretiyle kurulmuş muhtelif Birlikleri, Federasyonları, hattâ Konfederasyonu kapatma çareleri aranmıştır. Zaman, zaman günün realitesine uygun tenkidler yapan bazı Sendika liderlerine ağır hücumlar yapmış ve sindirici bir siyaset takip etmiştir. Sırası gelmişken teessür ile söyliyeyim ki işçi kütlelerinin başına güya haklarını arayacağım diye geçenler haddizatında işçileri kendilerine basamak yapmak suretiyle şahsî menfaatlerinin tahakkuku için çalışan bazı işçi liderleri de sabık Çalışma Vekiline işçi isteklerine sed çekmek suretiyle - her tarafı güllük gülüstanlık göstermişler, böylelikle af edilmiyecek şekilde, bilmiyerek Türk işçisine en büyük kötülüğü yapmak çihetine gitmişlerdir. Bunları söylerken hislerimden tamamen uzak, yalnız ve yalnız hakikatleri söylemeği Sendikalarımızın istikbali için faydalı mülâhaza etmekten ileri gelmektedir.

Şimdi gelelim yeni Vekilimizden beklediklerimize?

Uzun yıllar ihmal edilmiş, bitmiyen tükenmiyen dertlerimiz arasında en mühimlerini ele alalım. (Kapının eşiğine kadar gelipte bir talihsizlik eseri olarak geri dönen) Senelik ücretli izin kanunu, hafta tatili kanununun tama çıkarılması, Devlet sektörlerinde çalışan işçilere verilmekte olan senede bir maaş ikramiyenin memurlar gibi beş maaşa çıkarılması ile kanunun hususî iş yerlerine de teşmili, gelir vergisi indiriminin iki yüz liraya çıkarılması, Sendikalar ve İş Kanunun demokratik icaplara göre tatili, sigorta ödeneklerinin islâhı, tekaütlük müddetinin indirilmesi, kollektif iş mukavelelerinin tatbiki ve nihayet grev kanunun memleketimiz bünyesine uygun bir şekilde Türk işçisine verilmesi, böylelikle hür ve müstakil sendikaların teessüs etmesi gibi müstaceliyetle ele alınıp sırası ile tatbikini istemek elbette hakkımızdır. Tabiidir ki son çalışma meclisinin kararları arasında da Grev kanunu hariç yukarı da saydığım hususlar yer almış bulunmaktadır. Tahmin ederim ki Meclis kararları yeni Çalışma Vekilimize esaslı bir rehber olacaktır. Sendikalarımızın istikbali için bazı gazetelerde yazılanlara bakılacak olursa daha ilk günlerde ümit ışıkları görülmeğe başlamıştır. Ankarada yapılan bir törende hazır bulunan Sayın Çalışma Vekilimizin konuşması davamıza e-

(Devamı 2 de)

Müstakil Sendikalar Birliği kapandı

Geçen yıl İstanbulda kurulan ve ikinci sendikaların dahil bulunduğu müstakil sendikalar birliği Çalışma Vekâletince kapatılmıştır.

Bu birliğin kuruluş şeklinde bazı eksikliklerin bulunuşu nun kapatılmaya sebep olduğu söylenmektir.

SENDİKACI YETİŞTİRME KURSU AÇILDI

İşçi eğitimi kursu 19/12/1955 saat 17 de İş ve İşçi Bulma Kurumunda açılmıştır, Muhtelif sendikalara mensup 46 ergin işçinin katıldığı kurs münasebetiyle İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdür Muavini Nazım Uzunhekim kurslardan güdülen gayeyi etraflıca izah etmiş ve ilk ders Prof. Orhan Tuna tarafından verilmiştir Profesör Orhan Tuna işçi sınıfının doğuş şekilini anlatmış ve böylece şehir ve köylerde işçi nüfusunun artışı ile çıkan problemler üzerinde durmuştur.

İşçi eğitimi kursu 45 gün sürecek, işçiler ilim adamı, Vekâlet memurları ve işçi seminerinden mezun sendikacılar tarafından ders göreceklerdir.

İş ve İşçi Bulma Kurumunun randımanı 8 senede 18 misli arttı

İş ve İşçi Bulma Kurumu Umum Müdür Muavini Nazım Uzunhekim, Müdürlüğün Tophanedeki lokalinde bir basın toplantısı tertip ederek, Kurumun faaliyetleri hakkında gazatecilere geniş izahat vermiştir.

İktisadî sahada mühim rol oynayan İş ve İşçi Bulma Kurumu faaliyetlerinin bilhassa 1950 yılından bu yana büyük inkişaflar kaydettiğini ifade ile her seneye tekabül eden müracaat ve işe yerleştirme adedini mukayeseli rakamlarla izah eden Umum Müdür Muavini, Kurumun kuruluş yılı olan 946 ya nisbetle 1954 de gerek iş sahasının, gerekse işe yerleştirme mikdarının 18 mis-

(Devamı 2 de)

Çalışma Vekâleti ve Türk - İş

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu çalışma Vekâleti ile uzun zamandan beri temaslar yapamamakta idi.

Sayın Mümtaz Tarhanın Çalışma Vekilliğine gelmesi ile aradaki gergin hava düzelmiş ve Türk - İş Çalışma Vekâletile temaslara başlamıştır.

Bu anlayışlı hareket Sendikacılar arasında memnuniyetle karşılanmıştır.

Paşabahçe Gümüşsuyu ilk okulunda sosyal yardım toplantıları

Bu yıl Paşabahçede yeni açılan Gümüşsuyu ilkokulunda 11/12/955 pazar günü okul aile birliği ve yoksul çocuklara yardım kolu toplantısı yapılmıştır.

Yapılan seçim sonunda yoksul çocuklara yardım şubesi başkanlığına Cam fabrikası Umum Müdürü bay Şahap Kocatopçu, ikinci başkanlığa Cam fabrikası baş puvantörü Feyzi Tansualp, muhasipliğe Tahsin Türkay, vezne darlığa Ziya Güneş, üyeliklere de Mustafa Şengöçen ve Celâl Şenkal seçilmişlerdir.

Aile birliği başkanlığına da Tahsin Türkay ikinci baş kanlığa Hüseyin Kılıç muhasipliğe Ahmet Dirilten veznedarlığa Mustafa Şengöçen üyeliklere de Sami Yarar ve Mehmet Erdoğan seçilmişlerdir.

Türk - İşin piyango keşidesi yakında çekiliyor

İyi bir gaye ve hüsnüniyetle tertip edilen Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonun piyango biletleri bazı sendikalar tarafından satışı ihmâl edildiğinden çekiliş tehir edilmişti.

Konfederasyondan gelen son tamime göre biletlerin 25 Ocak 1956 tarihinde kat'î olarak çekileceği bildirilmektedir.

Durumu işçi arkadaşlarımıza bildiririz.

Teşekkür

Üç ay müddetle görülen lüzum üzerine iş yerimizden ayrılışımız dolayısı ile bizlere maddî ve manevî bakımdan gösterilen yakın alâkadan dolayı Sayın Müdürümüz Dr. Şahap Kocatopçuya mesai arkadaşlarına ve bütün işçi arkadaşlarımıza sendikamızın değerli Avukatlarına ve bu hususta bizlere müzahir olan diğer zevatlara arkadaşlarım adına teşekkür etmeği bir vazife bilirim.

H. T.

Duydunuz mu?

Hastaya vizite kâğıdı yok

Saat 17 den sonra kısım âmirlerinin bulunmaması dolayısı ile bu saatten sonra hastalanan işçilere vizite kâğıdı servis posta başıları tarafından verilir. Bu hususta gerek işletmenin ve gerekse kısım âmirlerinin sarih emirleri mevcuttur.

Son zamanlarda bazı postabaşıların bu emirlere riayet etmedikleri esefle görülmektedir. Saat 19 - 19 arası bir işçi hastalandımı postabaşı dere

(Devamı 2 de)

Hafta ve Bayram tatili yevmiyeleri tam oluyor

Ücretli senelik izin kanunu da Büyük Millet Meclisine getirildi

Ücretli hafta tatili ve bayram yövmiyelerinin Mart - 1951 senesinden beri yarım yövmiye olarak ödendiği malûmdur.

İcra ve vekilleri heyeti bunun tam'a iblâğı için B.M.M. ine teklifte bulunmuştur.

Bu arada ücretli senelik izin kanunuda Meclise getirilmiştir.

Sendikaların kongreleri

Mutad kongre zamanı gelen 30 kadar sendika kongrelerini yapmamaktadırlar. Bu arada sendikamızda senelik kongresini bir müddet daha tehir etmiştir.

Bırakalım mı, devam mı edelim

Son günlerde dünya efkârı umumiyesini, bilhassa demokrasi memleketler sendikacılığını sevindiren bir hâdise, dost B. Amerikada cereyan etti.

Amerikanın iki ana Sendikalar Birliği (Federasyonu) olan Amerikan Çalışma Federasyonu (A.F.İ.) ile Amerikan Sanayi Teşekkülleri Birliği (C.I.O.) birleştiler. Senelerden beri bu iki federasyon birleşme mevzuunda müzakereler yapar dururlardı. Amerikanın belli başlı siyaset adamları, açıkca söylemek icap ederse bu birleşmeye kuşkulu gözlerle bakar, arasıra birleşme komitelerini çıkmaza sokmaya gayret ederler ve mamafih bunda muvaffakta olurlardı.

En son vaziyetin birleşme şeklinde tecelli ettiğini gören Amerikan politikacıları memnuniyetlerini -başka türlü olmazdı tabii- belirtir konuşmalar yaptılar.

Bu iki mustakil ve dost federasyonun birleşmesini sevinçle karşılarız.

Yalnız birleşmenin memnuniyet ışığı altında kendi vaziyetimizi düşünüp üzülmemeye imkân yok.

Amerikan sendikacılığı ile bizim sendikalizm anlayışımız arasında bazı benzer taraflar var. Meselâ:

Onlarda bizler gibi memleket menfaatlerini birinci derecede dikkate alırlar. Kötü ideolojilerle mücadele ederler ve kominizm onlar içinde dünman ve yıkıcı bir rejimdir.

Benzemeyen tarafları ise Sendika ve daha üst kademeler sayısının mümkün olduğu kadar azaltılması, fakat sendika âza sayısının her gün biraz daha artırılmasıdır.

Amerika, açıldığı günden beri kapısına kilit taktırmak mecburiyeti hâsıl olmamış sendikalar memleketidir. Orada sendika ve sendikacı kanunun teminatı altındadır. Sözü dinlenir ve teşkilâtına kötü gözle bakmak kimsenin aklına gelmez. Kuvvetlidir bu kuvvetini maddî ve manevî varlığından alır. Siyasi partilerin tesirine de sendikalarında rastlanmaz. İşlerine geleni desteklerler.

Sendikalarının havası hürriyet kokar. Hiç bir idareci yarın ne olacağım endişesinde değildir.

Bizler ne alemdeyiz?

Üç ay sendika faaliyetlerinden mahrum kaldıktan sonra avdetimizde, açık söylemeli İstanbul Sendikacılığı

(Devamı 4 üncü sayfada)

FEVKALÂDE İKRAMİYE

955 senesinde işçilerimiz fevkalâde çalışmaları neticesi olarak müessesemiz kuruluşundanberi mali vaziyeti bir rekor teşkil etmiştir. Bu itibarla işçilerimizin ve memurlarımızın randımanlı çalışmalarına karşı umum müdürümüz sayın Dr. Şahap Kocatopçu yıl başı münasebeti ile prensip olarak verilmekte olan bir maaş haricinde fevkalâdeden olmak üzere bütün mensuplarımıza yarımşar maaş ikramiye verilmek suretiyle mukabele etmiştir. İdarenin bu hareketini işçiler takdirle karşılamıştır.

Cam - İş: Müessesemizin işçi dâvalarına karşı olan samimiyetinden dolayı yapılan bu hareketi memnuniyetle karşılar devamını temenni eder.

SAĞLIK BAHİSLERİ

Akciğer apsesi

Akciğerde anoerobi mikropların husule getirdiği iltihap neticesine Akciğer apsesi (çıbanı) derler. Bu iltihap neticesi gangrene benzediğinden ve ekseriya akciğer afetleri apse gibi başları bilâhera gangren vasfını iktisap eder. Apse ile gangren hududunu kat'î olarak ayırmak mümkün değildir. Bu sebebden klinik ve potolojik anatomileri aynı vasfı arzettiğinden beraber mütalâa olunur.

Etyoloji: Orta yaş hastalığıdır. Enziyade 25 - 40 yaş arasında çok görülür. Çocuklarda ve ihtiyarlarda nadirdir. Etyoloji bakımdan akciğer apsesi iki gruba ayrılır.

1 — İlitidai apseler.

2 — Talî apseler.

Talî apseler: Uzak ve yakın enfeksiyonlardan husule gelir.

a) Uzak mihraklar: Batin ici uzuvlarının ameliyollarından sonra (Mide, safra kesesi, apandisit, bilhassa kadınlarda Rahim ve aneks ameliyetlerinden sonra) septik, aseptik, ambolik apseler çok görülür. Diş apseleri, Diş cürükleri, ortirit, osteomivelitlerin seyri esnasında görülebilir.

b) Yakın mihraklar; Karaciğer apsesi, sufirenik apseler böbrek çevresi apseleri zamanla apse yapabilirler. Rie içi husule gelen su hastalıkların (Pnomoni, Brankopnömoni, kanser, Tüberküloz, sifilis, Kist idatik, rie enfarktüsü. Bronsektesi, nikozik hastalıklar) sevri esnasında talî olarak akciğer apsesini husûle getirirler.

İbtidaî apseler: İbtidaî apselerin etyoloji ve potolojisi oldukca karısık ve münakaşalardır. İntan amilleri akciğere üc yollaâ gelir.

1 — Lenfojen = Lenfa yolu ile.

2 — Hemotojen = Kan yolu ile.

3 — Bronkojen = Brans (Teneffüs) yolu ile.

1 — Lenfo volu ile: Husûle gelen apseler pek azdır. su firenik apseler, böbrek çevresi apseleri.

2 — Kan volu ile: Aşikâr bir sebeb görülmeyen noktalarda kan yolu ile apse teşekkül ettiği iddia edilmiştir. Amerikan müellifleri tecrübi olarak köpeklerde sol akciğerin alt füssunda apse teşekkülünü görmüşlerdir Fakat insanlarda en cok sağ akciğer kaidesinde teşekkül etmektedir.

3 — Brans yolu ile: Hava yoluna her hangi bir cism ecneli kacınca apse teşekkülü görülmüştür. Ve tecrübi olarak hayvanlarda yapılmıstır. Branşa Ekmek, yemek parçaları kaçmakla,, burun ve boğaz ameliyatlarından sonra ifrazat kacmakla ve norkozu müteakip cok görülmüştür. Apsenin akciğer kaidesinde bilhassa sağda olmasına sebebde, sağ bransın sola nazaran daha kalın olduğu ve dikine inmesindendir. Gırtlağa kaçan yabancı cisimler sağ branşa kolaylıkla girebileceği ve bu sebebden apselerin kan yolundan ziyade branş yolu ile olacağı meydana çıkar.

Diğer taraftan akciğer apseleri soğuk mevsim hastalığıdır. Soğuğun hazırlayıcı rol oynadığı muhakkaktır Soğuk tesirile akciğerlerin mukavemeti kırılması neticesi branşlarda mevcut veya haricden giren patajen mikropiar faaliyetlerini artırarak apseyi tevlit ederler.

Bakteriyoloji: Hastalık bir tek mikrobu münhasır değildir. Yapılan kültürlerde pek çok mikropların üredigi görülmüştür. Bir kısım müellifler apseye Ponksiyon yaparak cerahat olmağı ve bu suretle kültür yapmağı düşünmüşler fakat tehlikeli olduğundan vazgeçmişlerdir. Eğer tesadüfi olarak kusmuktan kültür yapılırsa ozaman hakikî âmili bulmak şansı fazladır. Biz daima kraşanın muayenesile iktifa ediyoruz. Üç graba ayırmak muvafıktır:

1 — Piyojen mikroplar; en başta (Streptekok) stafilakak, Pnömokok, enflüenza gelir. Bunlar basit apseleri yaparlar.

2 — Parazitler: En başta (amip) gelir. bağırsaklardaki amip kan yolu ile siede oturur.

3 — Anoerobi mikroplar ve sproketler:

Pütrit ve gangren yapan şekiller buraya dahildir. En başta (Basillüs Ramosiz) gelir. Ençok kanernin cidarında bulunurlar. Fena kokuyu bunlar yapar.

İstanbul Sendikalar Birliği Başkanı Seyfi Demirsoyun Muharrir Peyami Sefaya cevabı

Sayın Peyami Safa

25/11/1955 Milliyet gazetesinin (Objektif) köşesinde neşredilen (Fiyat ve Kazanç Seviyeleri) başlıklı makalenizi cevaplandıralım.

Ortalığı silip süpürecek, öğle yemeği sizden gündeliği (10) liraya işçi ararken, başvurduğunuz menbaları ve işçi üzerinde aradığınız diğer vasıfları da beyan etmeniz daha doğru olurdu.

Ahçıların 150 - 350 lira arasında aylık istemelerini çok görmekte ve aradığınızı da bulamamakta, zorluk çekmeniz kadar tabiî bir şey yoktur. Bugün mevcut hayat şartlarını göz önüne alarak, 350 lira maaşla bir ay müddetle ailenizi geçindirmeye çalışsanız; bundan böyle kaleme alacağınız işçi meselelerinde belki kaleminizi insaflı davranır.

Mahalle elektrikçilerinin maaşını (gündeliği 80 lira) bir çırpıda 2080, hamalların da yevmiyelerinin tayininde daha cömert davranarak (10 dakikada 2,,5 lira) gündeliğini 120, aylığını 3120 liraya çıkarıverdiniz.

Musluk temircilerinin de kazançlarını meb'us maaşlarının üstünde buldunuz.

Verdiğiniz rakamlara sevinmemek kabil değil. Maalesef sevinemiyoruz,, Muhterem Peyami Safa Bey. Muhayyilenizle hakikat ayrı ayrı istikamette.

Durumu ispata ve iknaa hazırız.

İşçi sefaletinin propagandacılarının yer altı direktiflerine uyarak hareket eden kimseler olabilir. Bir makalenizde bunları tanıdığınızı ve sendikalara nasıl nüfus ettiklerini beyan etmeniz üzerine, 4/7/955 tarih ve 1265 sayılı mektupla sizden bu hususta bizi tenvir etmenizi rica etmiştik.

Cevap yerine sükûtu tercih ettiniz.

Fiyat seviyesi yükseliyorda ücret seviyesi alçalıyor mu? Sualinize, evet alcalmıyor ve fakat, fiyat yükselisi nisbetinde-kendimizden bahsedeceğiz-isci ücretleri yükselmiyor diyeceğiz.

Lütfen, basınımızda intişar eden ilim sahibi yazarların yazılarını okumanızı ve isci ücretlerini tetkik etmenizi rica edeceğiz. Size bu konuda refakat etmeye, mihmandarlık yapmağa hazırız.

Anlasılan işci meselelerinden ve ücret durumlarından bihabersiniz ki, isci kitlesini,... Hayat pahalılığının kurbanları icine ithal ettiğiniz memur ve dargelirlilerin dışında mütalâa etmek gafletine düştünüz.

Bilginizi; selâhiyetli bir teşkilât olarak artırmak istiyoruz.

İşçi ailelerinin, gecim, iş, ücret ve diğer taraflarını da tetkik etmeniz için size yardımcı olmağa hazırız. Muvaffakatınızı bekliyoruz.

Saygılarımla.

Başkan
Seyfi Demirsoy

Millî Müdafa işçileri B.M. Meclisine bir dilekçe sundular

Ankara, ?? (Hususî muhabirimizden) — Millî Müdafaa Vekâleti iş yerlerinde çalışan 23 bin işçiyi temislen burada toplanan sendikalar temsilcileri Büyük Millet Meclisine, Meclis tarihinin kaydetmediği en uzun dilekçeyi sunmuştur.

18 sahife halinde katlanan 20.000 işçinin imzaladığı 102 metrelik istida Millî Müdafaa Vekâleti Emekli ve Yardım Sandığının İşçi Sigortaları Kurumuna devredilmeyerek mevcut statünün devamı istenmiştir.

Millî Müdaa İstanbul Deniz İscileri Sendikası başkanı Fevzi Gönüllünün riyasetindeki merkez komitesi dilekceyi verdikten sonra muhtelif mebuslarla görüşmüş ve Meclise sevkedilmemis bulunan sandığın lâğvı ve İşçi Sigortalarınsa devri kanun tasarısının reddini istemistir.

Millî Savunma İsçileri Sendikaları temsilcileri dün Calısma Vekili Mümtaz Tarhanı ziyaret etmiş, Meclise verilen dilekçeden haberdar olunmus ve müzaharetinin esirgenmemesi istenmistir. Mümtaz Tarhan gereken alâkayı göstereceğini bildirmistir.

Fevzi Gönüllü baskanlığındaki hevet dün Reisicumhur Celâl Bavar tarafından da kabul edilmistir. Sendikacılar Reisicumhura dilekelerini bildirmiştirö Bu dilekler şunlardır:

1 — Askerî iş yerleri emeklilik ve yardım sandığının İşçi Sigortaları kurumuna devrinin önlenmesi,

2 — Sandığın, işçi yapı kooperatiflerine verdiği mesken kredisinin 10.000 liraya yükseltilmesi,

3 — Intıbak zamlarının biran evvel yapılması,

4 — 15 günlük ücretli yıllık izninin askerî iş yerlerinde çalışanlara tesmili,

5 — İşçilere verilen yıllık ikramiye miktarının memurlara verilen sayıya yükseltilmesi.

Reisicumhur Celâl Bayar gerekli alâkanın gösterilmesi için Vekillere durumu bildireceğini vaadetmiştir.

Diğer taraftan şehrimizdeki sendikalar başkanları, yurdun muhtelif şehirlerinde çalışan sendikacılar la birlikte 102 sendikacıyı temsil eden bir heyet halinde Özen pastahanesinde toplanmış ve Çalışma Vekiline bildirilecek dilekleri tesbit etmiştir. Ankara Milletvekili Aliye Timoçin de İşçi Sendikaları temsilcileri ile görüsmüş ve hep beraber dün Calışma Vekili Mümtaz Tarhan ziyaret edilmiş vaktin darlığı yüzünden görüsülecek meselenin müzakeresi baska güne bırakılmıştı. Bu sabah saat 8.30 da sendikacılar heyeti Türk-İs genel sekreteri İsmail İnanın rivasetinde Calışma Vekili Mümtaz Tarhanı ziyaret etmişlerdir.

Inan, işçilerin en âcil ve en asgarî isteklerini kısaca belirtmiş ve şu temennilerde bulunmuştur:

1 — İktisadî Devlet Teşekküllerinde verilmekte olan temettü ikramiyeleri baki kalmak şartiyle işçilere memurlar gibi senede beş maaş tutarında ikramiye verilmesi ve bu ikramiyelerin vergi ve prim kesintilerine tâbi tutulmaması.

2 — Pazar ve bayram yevmiyelerinin tam olarak verilmesi,

3 — Gelir vergisinde tanına asgarî geçim indirimi - nin bekârlar için 150, evliler için 200 liraya yükseltilmesi,

4 — Asgari ücretlerin bütün iş kollarına teşmili ve tesbit edilen miktarların bu günkü geçim şartlarına göre ayarlanması,

5 — İkinci Çalışma Meclisinde alınan kararların derhal tatbiki,

A — Yıllık ücretli iznin bütün işçilere tanınması,

B — Grev hakkının kabulü,

C — Kollektif iş akdi yapmanın işler hale getirilmesi,

D — İhtiyarlık ödeneği - nin arttırılması.

İşçiler bugün Başvekil Adnan Menderesi de ziyaret edeceklerdir.

Israf Tahripden daha mahvedicidir

Ferdlerde olsun, aile müessesesinde olsun ekmek parasını kazandığımız yerde olsun fuzili israf oralarda yangından veya zelzelenin yaptığı tesirden çok daha fazla mahvedici tesir yapar. Ani gelen felâketler zamanla telâfi edilebilir. Fakat israf hovardalığı kökünü kemiren kurt misâli devamlı olarak zarara devam eder.

Son günlerde iş yerimizde yine israf hastalığı tepti gibi. Şişeye sütünü doldurup içen arkadaş onu ikinci defa kullanmaya lüzum görmüyor. Tutup mısır koçanı misâli fırlatıveriyor.

Yemekhaneler ucundan bir parça koparılmış gerisi atılan ekmek parçaları ile dolu. çeşitli bardaklar rastgele yerlerde başıboş bırakılmış. Sanki bir defadan fazla kullanılamaz.

Biz şunu iyi bilmeliyiski. Fuzili olarak attığımız her şişede ve her eşyada yalnız kendimizin değil bütün Türk milletinin hissesi ve hakkı vardır.

Bir bardağı meydana getiren iptidaî maddeyi o maddeyi eriten vasıtaları temin etmek aslan ağzından lokma kapmaktan çok daha zorlaşmıştır.

Kırılan her eşyada geçim sıkıntısını çok fazla his ettiğimiz bugünlerde az çok üc retimiz artısına mutlâk tesir edecek bir faktör vardır.

Bir arkadaş gösterdiler elinde bir süt şişesi vardı. Yanındakiler o şişeyi iki yıldan beri kullandığına şahadet ediyorlardı. Yine başka birini gösterdiler bir kullandığı şişe ve bardağı bir daha kullanmaz dediler.

Bunlardan birincisine takdir ve hürmet, ikincisine ise rızkımıza el uzatan insana duyulan hissi duymamaya imkân varmıdır.

Bir tek noktayı hatırımızda tutalım kâfi, kırılan ve israf edilen her eşya cebimizden ve çoluk çocuğumuzun istihkakından bir şeyler beraber götürüyor.

N. Ş.

Sendika hürriyetinin korunması için

38. ci Milletlerarası Çalışma Konferansına katılan 70 memleketin hükûmet, işçi ve işveren delegeleri, işçilerin ve işverenlerin ve bunların meslekî teşekküllerinin ana haklarına ve husussu - siyle bu teşekküllerin hürriyet ve bağımsızlıklarına atfettikleri ehemmiyeti yeniden belirtmek ve teyid etmek imkânını buldular.

Bilindiği üzere M.Ç.B. nun Genel Müdürü Bay David A. Morse, işçi ve işveren teşekküllerinin M.Ç.T. na üye 70 memleket içinde hükûmetin hakimiyet ve konrolundan ne dereceye kadar kurtulmuş olduklarını esaslı bir şekilde araştırmakla görevlendirilmiş bağımsız şahsiyetlerden teşekkül eden bir komite kurmuştu.

M.Ç.B. nın Yönetim Kurulu böyle bir ankete tevessül etmeye işçiler grupu tarafından sunulup işveren grupunca da desteklenen bir teklifi tetkik ettikten sonra karar vermişti. Bu teklif, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının Anayasanın tadili ile görevlendirilmek üzere bir Yönetim Kurulu tâli komitesi teşkilini talep etmekte idi. Böyle bir tadili istemekten maksat, M.Ç.T. nin toplantılarına katılacak işçi ve işveren delegelerinin "hür ve bağımsız,, teşekküllerce tayinini sağlamaktı.

Kabul ve ilân ve sendika hürriyetine bağlılığını teyid ettiği karar suretinde konferansta şöyle demektedir "Yönetim Kurulunun sendika hürriyeti komitesinin varmış olduğu takdirde şayan neticelere rağmen, işçilerin serbest teşkilâtlanma haklarının tam bir himayesini temin için, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının gayretleri, üye memleketlerce şimdiye kadar olduğu gibi yönetim kurulu ile işbirliği reddedildikçe, ve sendika hürriyeti mevzuunda araştırma ve uzlaştırma komisyonuna yerinde anketler yapmak müsaadesi verilmediği müddetce, tam neticelerini veremezler.

Sendika hürriyetine ve kollektif müzakereler hakkına dair sözleşmeleri henüz tasdik etmemis hükûmetleri, bunları tasdike davet ettikten sonra, konferans, işçi ve işverenin teşekküllerinin, hükûmetlerin hâkimiyet ve kontrolünden ne dereceye kadar masun kaldıklarını tetkike görevlendirilmiş bulunan bağımsız komitenin raporunun incelenmesini ve bu rapor neticesine göre sendika hürriyetine ve işçi ve işveren münasebetlerine müteallik mevcut tadili lüzumunun bahis konusu olup olmadığının araştırılmasını Yönetim Kurulundan talep etti.

M.Ç.B. Haber Bülteninden

İş ve işçi bulma kurumu

(Baş tarafı 1 nci sayfada)

li arttığını belirtmiştir.

Bundan sonra Kurumun diğer fonksiyonlarından biri olan kalifiye eleman yetiştirme mevzuuna temas eden Nazım Uzunhekim demiştir ki:

"— İşe göre eleman yetiştirmek iktisadî sahada mühim rol oynar, bu gayaye matuf olarak memleketimizde, muhtelif şehirlerde 15 eğitim kursu açılacaktır. Beşinci eğitim kursunu İstanbul'da açıyoruz. Bu kurslarda işçiler 45 gün müddetle Türk ve Amerikan mütehassıslar tarafından yetiştirilecektir."

Müteakiben beşinci eğitim kursu açılmış ve işçilerle birlikte toplu bir halde Prof. Orhan Tuna'nın verdiği ilk ders takip edilmiştir.

Yeni Çalıâma Vekilininde beklediğimiz

(Baştarafı 1 nci de)

hemmiyet bakımından takdire şayandır. Tahminlerimizde yanılmıyorsak bugüne kadar vazife gören Çalışma Vekilleri arasında en çok fayda lı olacağı merkezindedir. Hülâsa yukarıda da arzettiğimiz vechile isteklerimizin biran evvel tahakkukunu yeni çalışma Vekilimiz sayın Mümtaz Tarhandan beklemek hakkımızdır.

Hasan TÜRKAY

Duydunuz mu?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ce koymağa kalkışıyor, ateşi varsa vizite kâğıdı veririm yoksa vermem diyor.

Bu da yeni bir usül galiba. Biraz daha gayret, sigorta doktorlarına lüzum kalmıyacak,, öyle ya: Postabaşı derece koyup ateşine baktıktan sonra istirahatta verebilir. Doktora ne lüzum var.

Bizim bildiğimiz birşey varsa hastayım diyen bir işçiye, Postabaşı vizite kâğıdı verip doktora göndermektir. Onun teşhisini ancak doktor koyabilir. Acaba emirler haricinde bu şekilde hareket edilmesi için Postabaşılar kimden emir alıyor. Burası bizce henüz meçhül. Bu vaziyete bakılacak olursa Postabaşılar haricindeki âmirlere lüzum yok gibi geliyor bana. Hayırlısı Allahtan. Ne diyelim.

L. A.

Türk Ticaret Bankası Paşabahçe Ajansı

Türk Ticaret Bankası açıldığı gündenberi yurdun muhtelif yerlerinde Ajans ve Şube açmak suretiyle vatandaşın hizmetine girmeği şiar edinmiştir. Pek yakında da Türk Ticaret Bankasının Paşabahçe Ajansı halkın hizmetine girecektir. Muvaffakiyetler temenni ederiz.

Cam sanayimizde ilerleme

934 senesinde temeli atılıp 29 Kasım 935 de faaliyete geçen Cam Sanayii müessesesi yirmi sene zarfında bir çok ilerlemeler kaydettiğini kimse inkâr edemez. Kuruluşunda imalâtı yalnız İnhisarlar fabrikasına cevap veremezken yirminci yılında bütün piyasaya cevap verecek duruma ulaşmıştır. Bir Cam Sanayii işçisi olarak ne kadar iftihar etsek yine azdır. Müessesenin bu ilerlemesinde yalnız idarecilerinin gayreti değil? İşçi ve elemanlarının elbirliği ile kısa bir zamanda avrupada cam sanayine ulaşmasına âmil olmuştur. İlk zamanlar Avrupanın muhtelif yerlerinden Camcı celbederek çalışan müessese bugün tamamen Türk işçisi ile çalışmaktadır. Bu da Türk işçisinin her şeye muktedir olduğunu açıkça göstermektedir. Ayaklı bardak, büyük mal tezgâhları ecnebiler tarafından çalıştırılmakta idi. Bugün ise bu malları tamamen Türk işçisi imal etmektedir.

Umum Müdür olarak fabrikamıza tayin edilen Sayın Dr. Şahap Kocatopçu Müessesenin biraz daha ilerlemesi için bir çok gayretler sarfetmekte olduğuda aşikârdır. Son zamanlarda fabrika dahilinde yapılan temizlik, gösterilen itina yirmi seneden beri yapılmıyan hareketti. Burada işçiye düşen vazife bu temizliği idame ettirmektir. Umum Müdürün teşebbüsü ile yapılan plânlarla üç sene sonra Avrupa ayarında bir Cam Sanayii Müessesesine sahip olacağız gibi geliyor bana. Bu ilerlemeler meyanında bir iki noksanımız var. Ben esasen bu noktaya temas etmek istedim. İşçinin bir soyunma dolabı, bir sıhhî yıkanma yerinin olmaması çok acıdır. İş yerlerinin muhtelif köşelerinde ceketlerin asılması kötü bir manzara arzettiği gibi gelen ziyaretçilerimiz üzerinde de iyi bir intiba bırakmıyor. Gerçi yapılmakta olan plânlara bu husus göz önünde bulundurulmuştur, ama, benim kanaatimce hepsinden evvel İşçiye bir soyunma dolabının yapılmasıdır. El yüz yıkama yerine gelince, o, da hakeza, yapılan temizliği idame ettirmek için bu iki noktanın üzerine durmak lâzımdır. Hem işçinin sağlığı, hem de müessesenin şerefine yakışır bir sıhhî durum hâsıl olur kanaatindeyim.

Lütfi Ak

AYDA BİR

İşçilerimizle Hasbihal

Cam-Iş: Gazetemizin bundan evvelki sayılarında "Ay da Bir" kime ne lâzım yazılarımız okuyucularımız arasında iyi bir intiba uyandırmışki, bir iki sayısında (Kime Ne Lâzım) sütununu gazetede göremeyince niye yazmadın diye daima sormaktadirlar. İşte bu arzuyu yerine getirmek için isimlerden bahsetmemek üzere bir hasbihal meyanında bu sütunda okuyucularımın bazı sual ve arzularına cevap vermeğe uğraşacağım. Muvaffak olabilirsem bana ne mutlu.

Sözüme başlamazdan evvel şunu da söyleyeyim ki sene başı dolayısı ile bazı Avrupa falcılarının söyledikleri gibi dünyanın batmıyacağını,

Harp olmıyacağını, kabinelerin düşeceğinden falan bahsedecek değilim. Çünkü: Senelerin değişmesi insanların değişmesi veya düşmesi ile ilgisi yoktur. Her senenin ay ve günleri birdir. Senelerin değişmesi? Asrın ilerlemesine ve insanların ömründen bir sene kaybetmesine sebep olan hâadiselerdir.

Hasbihallerimiz

S — Goble işçisi: Bana, amonyat tipi, amonyat kâğıdı lâzım. Postabaşından istedim vermiyor?.

C — Amonyat tipi ve kâğıdı lüks eşya oldu artık, masa üzerinde durması ayıp olur bundan sonra bunları vitrinlerde göreceğiz.

S — Makineleri temizlemek için bize birer süpürge verdiler, biz çöpçü müyüz?

C — Çöpçülük fena mı?. Camcılıktan kovulursan Belediyeye bir numaralı namzetsin.

S — Her senebaşı fırınlardan birtane yıkılır. Bizim kanaatımız iş veren zam ve ikramiye vermemek için bu kaçamak yollara sapıyor?

C — Fırının durması ile işlerin aksamasına sebep gösterilemez. Fazla işçilerin servislerinin değişmesi veya sene izini vermekle bu işler hallediliveriyor.

S — Her sene fabrika soda ve kömürsüz kalıyor sebebi nedir?.

C — Zamanında tedbir alınmasından mütevvelit olsa gerek.

Lütfü Ak

Amerikan Çalışma Federasyonu ile Sanayi Teşekkülleri Birliği birleşti

Amerikan Ūalışma Federasyonu ile Sanayi Teşekkülleri Birliğinin birleştirilmesi hâdisesinin büyük ehemmiyet ve mânasını şimdiden tahmin etmek imkânsızdır denilebilir.

Filhakika bu birleşme neticesinde elde edilecek bütün kazançları kestirebilmek için aradan yıllar geçmesi lâzımdır. Bununla beraber Amerikan işçileri ve bir kül halinde bütün memleketin bu birleşmeden kısa zamanda ve büyük ölçüde kazançlar sağlamaları beklenebilir.

Muhakkak olan bir cihet varsa o da işçi teşkilâtlarının nihayet vahdetli bir cephe gösterebilecekleridir. İşçiler bu sâyede daha da kuvvetlenecek ve her türlü faaliyet sahasında daha müessir bir unsur haline gelecek lerdir.

Bilhassa bu karardan sonra yıkıcı rakebetten ziyade yapıcı bir birliğe önem verilecek ve işçiler bundan böyle sendikaların biribirlerine girmesinde âmil olamıyacaklardır.

İktisadî şartların bozulmaması şartiyle işçi teşkilâtlarının birleşmesi daha yüksek ücret pazarlıklarında ve daha mütekâmil çalışma şartlarının sağlanmasında faydalı olacaktır. Teşkilâtlanmamış işçiler de elde edilen kazançlardan faydalanabilecek ve iş adamları ve çiftçiler de fazla talep dolayısiyle keza istifade sağlayacaklardır.

Bu arada teşkilâtlanmamış işçilerin teşkilâtlandırılması için çalışılacak ve böylelikle Amerikanın müstakbel refahı bakımından hayatî önemi haiz olan bu mesele millî ekonominin gelişmesi yolunda bir engel olmaktan çıkacaktır.

Milyonlarca sendika mensubunun teşkilâtlandırılması hakikatte bunların standartlarının ve iştira kabiliyetinin yükselmesine yol açacaktır. Filhakika istihsal fazlalığı tehlikesiyle karşı karşıya bulunan iş adamları ve çiftçiler bu yeni büyük pazara muhtaç bir durumda bulunmaktadırlar. Gittikçe artmakta olan Amerika nüfusuna ancak bu şekilde iş sahaları ve çalışma imkânları sağlanabilecektir.

İşçi birliği siyasî sahada da daha mâessir bir amil olacak ve Amerikan kongresine ekseriyeti teşkil edecek kuvvetli liberal üyeler seçecektir.

Aynı zamanda müttehit bir işçi hareketi, Amerikan hayat şartlarının daha da yükseltilmesine matuf teşrii programları müessir bir şekilde destekliyecektir. Bu müesseselerinin modernleştirilmesi, seylâp felâketlerinin önlenmesi, daha geniş teşriî programlarda eğitim ve mütekâmil bir yol şebekesinin inşa edilmesi, ucuz mesken inşaatı gibi hususlar derpiş edilmektedir.

Bu bakımdan Amerikan işçilerinin gayesi millî savunmaya azamî şekilde yardım etmek, tecavüzkâr komünizmin müraiiliğini teşhir etmek ve hür dünyada komünizmin işçiler arasında yayılmasına mani olmak için Milletlerarası hür sendikalar konfederasyonu ile sıkı bir işbirliği yapmak olacaktır.

Amerikan işçileri komünizme verilecek en iyi cevabın Demokrasinin bizzat Amerikada en iyi şekilde tatbik edilmesi olacağı kanaatinde olup bütün programları bu gayeye matuftur. Amerikan işçileri, hür yaşama tarzının nimetlerinden ırk, din ve mezhep farkı gözetmeksizin bütün Amerikan milletinin faydalanması icabettiğine katiyetle kani bulunmaktadırlar.

Bu gayelerin tahakkuk etmesi büyük ölçüde milyonlarca işçinin liderliğini deruhde eden şahsiyetlerin azim ve enerjisine bağlıdır. Kararlaştırılan birleşmenin yüksek kademeler arasında mucizevî şekilde bir anda tahakkuk etmesinin mümkün olmadığı âşikârdır.

Bunun önce hareketin temellerinin bulunduğu eyalet ve mahallî kademelerde perçinlenmesi gerekmektedir.

Fabrikamızda yapılan faydalı toplantılar ve bir temenni

Fabrikamız tekniksiyenlerinin, idarecilerinin ve ustabaşı, postabaşıların yaptıkları aylık toplantılar uzun zamandanberi devam ettiği halde ancak, son toplantıda görüşmeler hakkında malûmat edinmek üzere bulunabildim.

Toplantıdan gaye; iş'in sevk ve idaresinde takip edilecek hattı hareketler, disiplin ve teknik bilgiler üzerinde münakaşa etmek, dolayısile fikir birliği kurmaktır.

Toplantıyı, teknik müşavir Fethi Arman açtı.

Ruzname gereğince ilk konuşma sicil müdürü Halis Dirimen tarafından "Dahili talimatname" hakkında yapıldı.

Sicil Müdürü; Dahili talimatnamenin hangi esaslar üzerine hazırlandığını izahat ettikten sonra, cezai mevzulara geçerek dedi ki:

"Bizler çok zaman bir çekice, bir tesise kıymet veririzde insana kıymet vermeyiz... Halbuki insan kolay,, kolay yerine gelmez...

"Yeni giren bir işçiye dahili talimatnamenin esaslı kısımlarını öğretmemiz lâzımdır... Ve öğrettikten sonra suç işlerse ceza vermeliyiz; aksi halde haksızlık olur."

Sayın Sicil Müdürünün şu son cümleleri üzerinde durmak biraz yerinde olur.

Yeni giren bir işçiye ne talimatname verilir, ne de o işçiye nasıl çalışacağı, nasıl işine d... at edeceği, ne yaparsa suçlu olacağı hakkında 15 - 20 dakikalık bir izahat verilir. Bu usûl bugüne kadar maalesef değil fabrikamızda belki memleketimizin hiç bir iş yerinde tatbik edilmemektedir. Biz, yeni giren bir işçiye şurada çalışacaksın der, bırakır gideriz. Acı tarafı yapacağı işi dahi ona etraflıca anlatmak zahmetine katlanmayız.

İşçi, her şeyden habersiz çalışmaya başlar. Bir hâtâ yaptımı bağırıp, çağırırız; hattâ tehdit eder, daha acı sözler söyleriz.

Böylelikle daha iş'in ruhunu öğrenmeyen bu işçi üzerinde menfi tesir yaparız. İşçi işinden soğur, severek, bilerek değil korku ile iş yapmağa başlar. Amirine, ustasına iyi nazarla bakmaz.

Bu hâl böyle bir duruma girince ortada iş ahlâkı denilen husus ortadan kalkar.

Sonra o işçinin bir suçunu görünce yine işin ruhunu düşünmeden raporunu yapar, cezaya çarptırılmasına çalışırız.

Sonra, biz de iş ahlâkı buhranından bahsederiz... Amerikada, Almanyada işçi şöyle çalışır... böyle çalışır diye bilgiçlik taslarız.

Halbuki kabahat işçide değil, yeni işe alınan işçiye gereken, malûmat vermeyende işinin mahiyetini izahat etmeyende ve dolayısile iş ahlâkı üzerinde telkinde bulunmayanlardadır.

Bizde bu hâl, devam ettiği müddetçe boşuna hayallere kendimizi kaptırmayalım.

Ancak, fabrika işçinin bir kazanç yuvası olduğu gibi mektebide olursa hayallerimiz hakikat olabilir zannederim.

Sayın Sicil Müdürünün sözlerine burada kısa olarak temas ettikten sonra yine, toplantı hakkında bir kaç noktaya daha temas edeceğim.

Toplantıda mevzuu geçen meseleler hakkında yapılan münakaşalardan anlaşıldığı veçhile iş ve işçiyi sevk ve idare edenler gereken tamimlerin tatbikatında ve disiplin hususunda ayrı ayrı düşündükleri ve herkes düşüncesine göre hareket ettikleri anlaşılıyor. Bunun önüne geçmek ve topyekûn fabrika dahilinde ahengi vücuda getirmek lâzım.

Sayın Umum Müdürümüzün işe geç kalanlar hakkında son tamiminde bazı noksanlıklar ve aksaklıklar olduğu halde bu tamim dolayısile fikirlerini beyan eden sayın Avni Kahyaoğlunun ve tekniksiyen İbrahim ustanın sözlerine iştirâk etmek disiplinin ruhu bakımından muhakkak lâzımdır.

Kısa olarak hülâsa ettiğim bu toplantı ve bundan sonra yapılacak toplantılar cidden faydalı olacağına kaniim.

Yalnız burada bir temenni de bulunmaktan kendimi alamıyacağım.

Toplantının başlamasile bira ziyafetinin aynı anda başlaması benim biraz garibime gitti.

Tahmin etmiyorum, dünyanın hiç bir yerinde böyle ilmi, teknik ve disiplin hususunda yapılan toplantılar içkili yapılsın.

Toplantı ile beraber verilen biraz ziyafeti toplantının esas ruhunu bozuyor ve mevzular dağılarak kat'i neticelere varılamıyor. Bunun için hiç olmazsa bu ziyafet, toplantı sonunda verilirse yapılan fedakârlıklardan ve istenilen gayeden azamî randıman alınabilir.

Kollektif iş mukaveleleri sisteminin tessüs edememesinin sebepleri

(Geçen sayıdan devam)

3 — Kollektif iş mukaveleleri aktinin imkân dahiline girmesi ve bir memleket için de gelişebilmesi için muayyen şartların mevcudiyetine lüzum vardır.

Evvelâ işçi ve iş veren teşekküllerinin başka bir deyimle sendikaların kuvvetli bir şekilde taazzuv eylemiş olmaları lâzımdır. Bu teşekküller alâkalıları en iyi bir surette temsil edebilmeleri için mümkün olduğu kadar yayılmış olmalı ve fazla üyeye sahip buunmalıdırlar. Müteaddit işçi ve işveren sendikasının mevcut olmasının bir mahzuru yoktur. Ancak kollektif iş mukavelelerinin müsbet ve müessir neticeli olması için bunların hepsinin, hiç olmazsa büyük bir ekseriyetinin müzakerelere katılmış olmaları ve önceden peşin hükümlere varılmamış bulunması lâzımdır. Diğer taraftan sendika idarecilerinin muayyen bir olguunluğu iktisap eylemiş olmaları, karşılıklı müzakere usullerine ve itiyatlarına malik bulunmaları ve nihayet taraflar arasında karşılıklı hürmet duygusunun mevcut bulunması icap eder. Müzakerelerin muvaffak olması için tahmini mümkün olmıyan talepler üzerinde ısrar etmemeli, karşılıklı fedakârlık ve tavizler de bulunulmasının faydalı olduğu bilinmelidir.

İkinci olarak, müzakereler bir kollektif iş mukavelesinin aktine müncer olduktan sonra taraflar, yani genel olarak işçi ve işveren teşekkülleri yüklenmiş oldukları taahhütlere riayet etmeli ve üyelerinin de bu taahhütlere riayette bulunmalarını sağlamalıdırlar. Burada hem verilmiş bir söze hürmet hem de kollektif bir disiplin bahis mevzuudur.

Nihayet üçüncü olarak da Devlet, icap ettiği zaman tarafların serbest olarak girişmiş oldukları taahhütlere riayeti temin maksadiyle müdahalelerde bulunmalıdır. Nasıl hukuken muteber her hangi bir mukavelenin hükümlerine taraflardan birinin riayetsizliği halinde mahkemeler veya diğer alâkalı makamlar işe el koymakta iseler, kollektif iş mukaveleleri mevzuunda da Devlet kuracağı hususî bir mekanizma yoluyla lüzumu halinde gerekli müdahalelerde bulunmalıdır.

II. Ne için memleketimizde kollektif iş mukaveleleri aktedilememektedir.

Faydalarına ve bir memleket içinde gerek işveren gerek işçi ve gerek kollektivite bakımından ekonomik, sosyal ve psikolojik ehemmiyetine kısaca temas eylemiş bulunduğumuz kollektif iş mukaveleleri sistemi memleketimizde şimdiye kadar hemen hemen hiç bir tatbik sahası bulmuş değildir. Adana'da, İstanbul, Ankara ve Bursa'da bazı münferit ve mahdut işverenlerle işçi sendikaları arasında aktedilmiş olan ve basit birer kollektif iş mukavelesi mahiyetini taşıyan mukavelelerin de nasıl işlediği ve ne gibi neticeler verdiği pek bilinmemektedir. Binaenaleyh memleketimizi bugünkü işçi ve işveren münasebetlerini ve çalışma şartlarının yüksek normlarını taraflar arasında anlaşmak suretiyle tâyin eden ve en müessir bir sosyol politika vasıtası olan kollektif iş mukavelelerinden tamamiyle mahrum telâkki eylemekte bir mubalâğa yoktur. Bu hal sosyal politika bakımından üzerinde ısrarla durulması gereken bir mevzu teşkil eylemektedir. Bir çok hallerde Devlet sosyal politikanın asgarî normlarını tesis ve tesbit eder. Bu normların üstüne çıkmak ancak işçi ve işverenlerin kollektif müzakere yoluyla kendi aralarında anlaşmak suretiyle, başka bir deyimle kollektif iş mukaveleleri aktederek mümkün olur. Meselâ devlet koyacağı mevzuatla ücretli yıllık izinlere asgerî bir norm tesbit eyler. Bu normu geliştirmek ve daha yüksek bir seviyeye çıkarmak ilgililere düşer. Asgarî ücretler mevzuunda da ayni mülâhazalar varitdir.

Hal böyle olunca kollektif iş mukavelelerinin memleketimizde vücut bulup taazzuv edememesinin sebeplerini araştırmak ve alınması mümkün tedbirleri düşünmek gerekmektedir. Bize göre bu sebepleri aşağıdaki noktalar etrafında toplamak mümkündür.

Çalışma Vekâleti Dergisinden

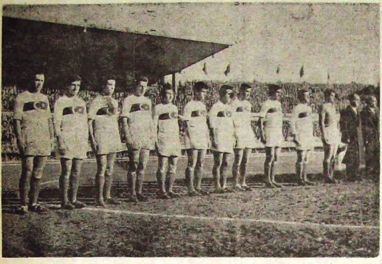
(Devamı gelecek sayıda)

Talebe burslarının 160 lira olması için yapılan teklif

Ankara, 3 (A.A.) — Muhtelif Vekâletler hesabına okuyan yüksek tahsil talebesine verilmekte olan ayda 125 liralık bursun 160 liraya çıkarılması hususunda hükûmet tarafından Büyük Millet Meclisi ve bütçe komisyonuna teklifte bulunulacağı öğrenilmiştir.

Çeşitli Spor Haberleri

Millî takımımız Uortekiz maçıdan evvel yapılan seronemide (Foto - Cam - İş Nemdet Çetinkaya

Beykoz — Bu yıl profesyonel liğin muvaffak takımlarından Beykoz liglerde söz sahibi olabileceğini evvelden beri liğin büyük tak mları di ye adları geçen Beşiktaş - Adaleti - Vefayı yenmiş Fenerbahçe ile berabere kalmakla ispat etmiş durumdadır. Galatasaray ve İstanspor maçını kazandığı takdirde mevkii hayli sağlamlaşacaktır. Halen 7 maç ve 10 puanla 4 üncü vaziyettedir. Bu durumunu kıymetli umum kaptanları Sadettin Arseven ile antrenörleri Şeref Gökeye borçlu durlar.

Paşabahçe - setimizin sempatik ve centilmen takımı bu yıl amatör kümedeki puan cetvelinde hayli iyi bir vaziyette olup kendilerine bundan sonraki müsabakaları içinde muvaffakiyetler dileriz. Halen 7 maç 11 puanla lider vaziyettedir.

Millî takım 83 ü millî maçımızı 18/12/955 günü Portekize karşı Mithatpaşa stadında 3 - 1 kazandık. Fakat bir hafta sonra ayni takım Parisin Parc des Princes stadında Akdeniz kupası maçları serisinden olan Türkiye A - Fransa B maçını 3 - 1 kaybetti. Her spor muharriri kendi görüş zaviyesinden çeşitli mütealalarda bulundular. Olan olmuştur iş bundan sonraki Millî maçlarımıza iyi hazırlanmak (bilhassa gençlere biyetler kazanmak için çalış ve her oyuncuyu mevkiinde oynatmak şarttır) seri galimalıyız.

Güreş: Serbest millî takımımızın son Avrupa turnesindeki müteaddit defalar 8-0 lık galabeleri ile ne kadar iftihar etsek hakkımızdır.

Boks: Bu yılki Türkiye boks birinciliklerinde 51 de Bülent Kiter (Ankara 54 de Tacettin İçsel (İstanbul), 57 de Orhan Tuş (Ankara), 60 da Fuat Birol (İst.) 71 de Ali Melek (İstanbul), 75 de Vedat Karakurum (İstanbul), 81 de Abdullah Tomba (İst.) ve en teknik boksör Vural İnan Türkiye şampiyonluğunu kazanmıştır.

Dünya Şampiyonumuz Yaşar Doğuya gazetemiz namına âcil şifalar dileriz.

Cam - İş - Spor
Necdet Çetinkaya

İş yerimizde tatbik edilmekte olan yeni prim talimatnamesi tetkik ediliyor

Bir kaç aydan beri tatbik edilmekte olan yeni prim talimatnamesi, sendikamızca kurulan bir teknik komisyon tarafından tetkik edilmektedir.

Komisyon talimatname üzerindeki çalışmalarını bitirdikten sonra aksak taraflarını bir rapor halinde hazırlayıp, Umum Müdüre verecek ve ıslâhatını temenni edecektir.

Paşabahçe Gençlik Kulübü Eşya Piyangosu çekiliş listesi

1	Adet	Radya (5 lâmbalı)	0017
1	"	Bisiklet	0092
1	"	Düdüklü tencere	4079
1	"	Düdüklü tencere	4680
1	"	Elektrik ütüsü	1867
1	"	Elektrik ütüsü	4755
1	"	Elektrik ütüsü	2096
1	"	Kadın kol saati (Kaplama)	3920
1	"	Erkek kol saati	4407
1	"	Erkek kumaşı (3 metre)	0078
1	"	Kadın kumaşı (3 metre)	1655
1	"	Dolma kalem	2550
1	"	" "	0726
1	"	" "	0006
1	"	" "	4787
1	"	" "	2738
1	"	Su takımı (Sürahi 6 bardak)	3855
1	"	Limonata takımı (Sürahi 6 bardak)	1836
1	"	Likör takımı (Sürahi 6 bardak)	3886
1	"	Su takımı (Sürahi 6 bardak)	0025
1	"	Limonata takımı (Sürahi 6 bardak)	2894
1	"	Likör takımı (Sürahi 6 bardak)	3043
1	"	Su takımı (Sürahi 6 bardak)	0054
1	"	Limonata takımı (Sürahi 6 bardak)	3476
1	"	Komidin sürahisi bardağı ile	1813
1	"	Komidin sürahisi bardağı ile	2083
2	"	Sigara tablası renkli	0305
2	"	Sigara tablası renkli	0581
1	"	Vazo	4561
2	"	Limonata Bardağı Cami transferli	1672
2	"	Limonata Bardağı Cami transferli	0442
2	"	Ayaklı bardak	1194
2	"	Ayaklı bardak	4778
2	"	Sigara tablası renkli	2749
2	"	Sigara tablası renkli	2921
2	"	Sigara tablası renkli	2663
2	"	Sigara tablası ren	2340
2	"	Limonata Bardağı cami transferli	4555
2	"	Limonata Bardağı cami transferli	3126
2	"	Limonata Bardağı cami transferli	1298
2	"	Limonata Bardağı cami transferli	9246
2	"	Ayaklı bardak	2812
2	"	Ayaklı bardak	2661
2	"	Ayaklı bardak	0355
2	"	Ayaklı bardak	0376
1	"	Vazo	2703
1	"	Vazo	1064
1	"	Vazo	1646
1	"	Komidin sürahisi bardağı ile	1112
1	"	Komidin sürahisi bardağı ile	3770
2	"	Ayaklı bardak	2050
2	"	Ayaklı bardak	1393
2	"	Ayaklı bardak	2008
2	"	Limonata bardağı cami transferli	0391
2	"	Limonata bardağı cami transferli	0405
2	"	Limonata bardağı cami transferli	1967
2	"	Sigara tablası renkli	4006
2	"	Sigara tablası renkli	4143
2	"	Sigara tablası renkli	3764
1	"	Vazo	0479
1	"	Kemer	3751
1	"	Kemer	2574
1	"	Port mone	3443
1	"	"	2798
1	"	"	4232
1	"	Gözlük kılıfı	5830
1	"	Gözlük kılıfı	4075
2	"	Sade limonata bardağı	4394
2	"	Sade limonata bardağı	2717
2	"	Sade limonata bardağı	4794
2	"	Sade limonata bar	0794
2	"	" su bardağı	4741
2	"	" su bardağı	1414
2	"	" çay bardağı	1632
2	"	" çay bardağı	2809
2	"	" çay bardağı	0330
2	"	" çay bardağı	3353
2	"	" çay bardağı	0068
3	"	Çay tabağı	4579
3	"	" "	1003
3	"	" "	2060
3	"	" "	0188
3	"	" "	1721
3	"	" "	2826
3	"	" "	2588
3	"	" "	3706
3	"	" "	2905
2	"	Sade çay bardağı	3945
2	"	" " "	4863
2	"	" " "	4827
2	"	" " "	1212
2	"	" " "	3400
1	"	Büyük kolonya (Efel kulesi)	0420
1	"	Küçük kolonya (Efel kulesi)	4401
1	"	Küçük kolonya (Yeşil)	1608
1	"	Küçük esans	0142
1	"	Zuhal kolonya	2761
1	"	Zuhal kolonya	1937
1	"	Rosana kolonya küçük	0335
1	"	Zuhal ayaklı	2999
1	"	Zuhal küçük kolonya	1929
1	"	Stela kolonya	0605
1	"	Büyük rosana	3000

Bir işçimiz intihar etti

Fabrikamız Goble servisi işçilerinden Recep Kaya 30 Aralık 1955 akşamı evde kimse olmadığı bir sırada kendi kendini odanın tavanına asmak suretiyle intihar etmiştir. Hâdiseye Beykoz Müddeiumumisi ve Emniyet âmiri el koymuştur.

Bütün Sümerbank işçileri yakında yurt ölçüsünde iş ihtilâfı çıkaracak

Tekstil ve Orman Sanayii işçileri sendikası bağlı olduğu Tekstil Federasyonuna mühim bir müracaatta bulunmuştur.

Müracaat, Sümerbank câmiası yönetmeliği gereğince işçilere ödenen istihsal priminin gündelik esası üzerine ödenmesi mevzuundadır.

Sendika, Federasyona Sümerbank Genel Müdürlüğü nezdinde yapılan temasların bir netice vermediğini bildirmiştir. Gerek prim mevzuunun gerekse bu yönetmeliğin tatbikatta işçi aleyhine neticelenen maddeleri ihtiva ettiği açıklanmıştır. Sendika bu hükümlerin behemehal tadil edilmesi gerektiğini belirtmektedir.

Temasların bir netice vermediğine işaret eden Tekstil Sendikası, bu iç yönetmeliğin değiştirilmesi için memleket çapında bir toplu iş ihtilâfı çıkartılmasının lüzumunu ileri sürmektedir.

Vefat eden işçilerimizden Cemal Güney'in ailesine müessesemizin yardımı

Tifo hastalığına tutularak hastahanede vefat eden işçilerimizden Cemal Güney'in cenazesinin kaldırılmasında sendikamız lüzumlu yardımı yapmış olup; Fabrikamız Umum Müdürüde hiç bir hakkı olmadığı halde vefat eden işçimizin ailesine 200 lira yardımda bulunmuştur

Umum Müdürümüzün bu insanî hareketi Cemal Güneyin ailesini memnun etmiştir.

Bırakalım mı, devam mı edelim?

(Baş tarafı 1 de)

nı epey geride bulduk. Liderlerde mütereddit hâlı, âzalarda sendikaya ilk âza oldukları günlerdeki endişeyi sezmemeye imkân yoktur.

Türk - İş malî müzayakadan yakasını bir türlü sıyıramamış. Palavracılıktan gayrî hiç bir hususiyetleri olmadığını iyi bildiğimiz -sözüm ona- lider diye geçinenler, büyük işler yapmış kimselerin edasile dolaşıyor, hususiyetlerini yazan veya söyleyenlere tezvir ve tertiplerle meşguller.

Sendikaların organı olan gazeteleri okuyoruz, haftalık magazinden farkı yok.

Bizlere bugünlerde büyük işler düşüyor. Çalışmak. Temsil ettiğimiz kütleyi sendikalara tekrar ısındırmak için başka çıkar yol yoktur.

Ya, bunu yapmağa uğraşalım; Yani devam edelim, yahut bırakalım. Zira temsil ettiğimiz kütlenin vebali boynumuzdadır.

Nevzat ŞEKER